

Формування екологічно-відповідальної особистості нині є одним із головних завдань освітньо-виховного процесу. Важливими є методи, форми і підходи, що використовуються для вирішення цієї проблеми.

Питання екології розглядаються та вивчаються дисциплінами: «Будівництво та експлуатація автомобільних доріг» та практично відображаються в розділах «Охорона навколишнього середовища» курсового та дипломного проектування.

1. Автошляховик України, № 4 – 2010.
2. Дорожня галузь України, № 1 – 2011.
3. Автоматизовані технології вишукувань та проектувань, № 14 – 2006.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАХОДІВ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

Нагорна О., *студент*
Роменський коледж КНЕУ

В умовах змін тенденцій розвитку світової економіки людство вже не має права ставитись до природи як споживача і розглядати її як склад сировини. Сьогодні актуальним завданням є створення такої системи функціонування виробництва, яка б забезпечила розвиток економіки України і водночас захистила навколишнє середовище від наслідків техногенної діяльності людини. Екологізація виробництва та енергозбереження – ось головні проблеми сучасного суспільства, адже вони стають ключовими у питанні конкурентоспроможності продукції.

Виходячи з цього метою нашого дослідження є вивчити основні напрямки екологізації виробництва та запропонувати заходи щодо їх ефективного впровадження.

Екологізація – це процес неухильного і послідовного впровадження систем технологічних, управлінських, юридичних та інших рішень, які дозволяють підвищувати ефективність використання природних ресурсів і умов поряд із поліпшенням, або хоча б збереженням якості довкілля.

Вихідною передумовою екологізації розвитку виробництва є вдосконалення технологій основних виробничих процесів і природоохоронних заходів для підвищення їх екологічної активності. Цілком очевидно, що впровадження таких технологій значною мірою залежить від дієвості механізму еколоого-економічного стимулювання, який передбачає сукупність засобів (заходів, методів, важелів) впливу на фінансовий стан економічних суб'єктів з метою орієнтації їх діяльності в екологічно сприятливому напрямку.

Екологічні катастрофи за своїми спустошливими наслідками – не менша, якщо не більша загроза для людства, ніж війни та тероризм.

Сьогодні перспективною є модель сталого й екологобезпечного соціально-економічного розвитку, необхідно керуватися такими принципами:

- пріоритет екологічних критеріїв, показників і вимог над економічними, тобто при оцінці та виборі варіантів господарських, техніко-технологічних й організаційних рішень перевагу треба віддавати тим, які є кращими не тільки за економічними, а насамперед за екологічними критеріями й показниками;

- оптимальне поєднання галузевого та територіального управління природокористуванням та охороною довкілля, переміщення центру ваги й відповідальності за вирішення ресурсо-екологічних проблем на місцеві органи влади, дотримання суб'єктами господарської діяльності екологічних обмежень, нормативів і стандартів;

- суворий контроль за дотриманням вимог екологічного законодавства, раціональне використання ринкових та державних економічних інструментів, адміністративних важелів регулювання екологічних відносин, систем і методів природокористування та природоохорони;

- інтеграція екологічного й економічного підходів до розвитку й розміщення продуктивних сил держави в єдиний еколоого-економічний підхід за допомогою прогнозування, планування, проектування й будівництва народногосподарських об'єктів із розробленням і використанням інтегральних еколоого-економічних критеріїв, показників, нормативів і стандартів.

Отже, на основі проведеного нами дослідження, можна зробити висновок, про те що в цілому негативно оцінюється діюча система управління підприємствами з врахуванням у ній екологічних факторів.

До ряду важливих напрямків, що визначають інтенсивність процесів екологізації виробництва, експерти відносять господарський і правовий механізми й екологічну свідомість.

Такий висновок підтверджує необхідність удосконалення механізмів і нормативних актів, що регулюють і стимулюють екологічно орієнтовану підприємницьку діяльність. Особливої ролі набуває екологічна освіта управлінського персоналу, для цього необхідно внести відповідні зміни в навчальні програми підготовки фахівців, перепідготовки управлінських кадрів, велика частка яких в Україні традиційно формувалась зосіб, які мають спеціальну технічну освіту, а для менеджерів підприємств, що мають небезпечні виробництва, – наявність відповідного екологічного сертифікату для займаної посади.

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ БІОПАЛИВА

Летуновська М., *студент*
Шосткинський інститут СумДУ

Сьогодні тема альтернативної паливної енергетики і зокрема біопалива посідає одну з лідируючих позицій, оскільки проблеми збереження і ефективного використання ресурсів та екологія є важливими у сучасній економіці для кожної країни. На початку нового тисячоліття майже весь світ зіткнувся з новою, досить болючою проблемою – виснаження паливних запасів планети та забруднення навколишнього середовища.[1]

Однією з альтернатив пального нині вважають біодизель – пальне, синтезоване з рослинних олій. Найпоширенішою сировиною для виробництва біопалива є ріпак, з якого можна виробляти не тільки біопаливо, а й рослинне масло та корм для тварин. З огляду на те, що Європа традиційно використовує ріпакову олію для виробництва біопалива, її погляди постійно